

REFERAT Udvalget for Klima og Landdistrikter 2022-2025 d. 05-05-2022

Mødedato Torsdag d. 05. maj 2022 kl. 16:30

Mødested Mødelokale Skoven, Arden Rådhus, Østergade 22

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Introduktion til Udvalget for Klima og Landdistrikter.....	4
Orientering om opstart af DK2020.....	6
Ungeklimaråd i MFK.....	8
Plan for ladeinfrastruktur i Mariagerfjord Kommune 2022.....	10
Orienteringssager.....	14
Eventuelt.....	15
Lukket:	16

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

85.02.02-G01-4-22

Forventet sagsgang

KL

Beslutning

Godkendt. Det bemærkes at punkt 2 gennemføres som temamøde.

Fraværende: Peter Muhl (A).

Punkt 2: Introduktion til Udvalget for Klima og Landdistrikter

00.00.00-G01-5-22

Forventet sagsgang

KL

Indstilling

Direktøren for Teknik, Kultur og Klima indstiller til Udvalget for Klima og Landdistrikter:

1. At orienteringen tages til efterretning

Sagsfremstilling

Direktøren og fagcheferne samt projektlederen for DK2020 vil introducere udvalget til området fokusområder og de bagvedlæggende fagenheders overordnede organisering og opgaver af særlig relevans for klima og landdistrikter. Væsentlige politiske beslutninger og rammer for udvalgets fremtidige arbejde, samt udvalgte politikker vil blive præsenteret.

Udvalgets medlemmer vil få lejlighed til at præsentere sig for hinanden, ligesom udvalget vil få mulighed for at drøfte om der skal iværksættes planlægning af en besøgsrunde internt i kommunen med fokus på projekter, lokationer mv. af særlig interesse for klima- og landdistriktsområdet.

Plancher mv. fra præsentationen vil - efter mødet - blive gjort tilgængelig i First Agenda under "informationsmateriale".

Præsentationen er disponeret som følger:

1. Kort præsentationsrunde
2. Overordnet introduktion til udvalgets primære område, jfr. styrelsesvedtægt samt overordnet afsæt for klimadagsordenen med baggrund i Masterplan for Energi- og Klimasatsning Mariagerfjord (juni 21) v/Torben Ladefoged
3. Introduktion til DK2020-projektet v/ projektleder Anna-Marie Elmkær Chwastek (med henvisning til særskilt dagsordenspunkt)
4. Introduktion til fagområdet Teknik og Miljø, med særlig fokus på klimaområdet v/Lars Højmark
5. Introduktion til fagområdet Ejendomme og Bæredygtighed samt introduktion til POGI-aftalen samt fremtidig energistrategi v/ Trine Juul Søndergaard
6. Introduktion til fagområdet Kultur og Fritid med særlig fokus på landdistriktsområdet og landdistriktspolitikken v/ Joan Kamstrup
7. Drøftelse - herunder af ønsket om en besøgstur i området.

Beslutning

Taget til efterretning.

Vedr. rundtur i kommunen ønsker udvalget en fælles tur for med Teknik og Miljø d. 21.6. Enkelte vil senest skulle gå videre til andet arrangement kl. ca 14.30.

Fraværende: Peter Muhl (A).

Punkt 3: Orientering om opstart af DK2020

01.30.00-P20-1-21

Forventet sagsgang

KL

Anledning

I anledning af Mariagerfjord Kommunes optagelse i DK2020-projektet og ansættelse af en projektleder til varetagelsen af opgaven, skal der udarbejdes en klimahandlingsplan i løbet af det næste år.

Fagenheden Teknik og Miljø orienterer om projektets målsætninger og krav samt den foranstående proces frem til Byrådets godkendelse af klimahandlingsplanen i forsommeren 2023. Derudover gives der en kort briefing omkring kommunens VE (vedvarende energi)-udfordringer i forhold til kommuneplanrevisionen.

Indstilling

Direktøren for Teknik, Kultur og Klima indstiller til Udvalget for Klima og Landdistrikter:

1. At orienteringen tages til efterretning

Inddragelse

Proces og inddragelse er ved at blive afklaret, men grundet projektets omfattende karakter og godkendelseskrav, bør det forventes, at store dele af kommunen vil blive inddraget herunder både Udvalg, Byråd, borgere, virksomheder, institutioner og egne medarbejdere.

Sagsfremstilling

Mariagerfjord Kommune er optaget i anden runde af DK2020-projektet med deadline 15. juni 2023.

Det internationale bynetværk C40 (Cities Climate Leadership Group) har etableret en standard for klimaplanlægning, som lever op til Parisaftalens klimamål. I en dansk kontekst er det omsat i projektet DK2020, hvor kommunerne får rådgivning og hjælp til at udvikle Paris-kompatible klimahandlingsplaner. Det er sket i en partnerskabsaftale mellem Realdania, KL og de fem regioner.

Kommunerne får i projektet teknisk hjælp og sparring til at udvikle, opdatere og tilpasse klimaarbejdet i kommunen, så det lever op til C40's standard for klimaplanlægning. CONCITO (Danmarks Grønne Tænketank) er fagligt sekretariat og videnspartner for det treårige projekt, der gennemføres i samarbejde med C40 og afsluttes medio 2023.

Den proces, der nu skal konkretiseres i Mariagerfjord Kommune, omhandler grundlæggende tre hovedemner:

1. Der skal udarbejdes en klimahandlingsplan med udgangspunkt i nuværende "Handleplan for Klimatilpasning 2019-2022", men ud fra nye klimascenarier og med både kort, mellemlangt og langt perspektiv.
2. Der skal planlægges en reduktionssti, der for hele kommunens geografi skal vise, hvordan vi når netto nuludledning af klimagasser med 70% i 2030 (regeringens delmål iht Klimaloven) og 100% i 2050 (Parisaftalens mål). Vedlagt er en oversigt over status (2018) af Mariagerfjord Kommunes udledning af klimagasser samt en fremskrivning af udledningen i 2030 og 2050 for angivelse af reduktionsopgaven. For landbruget skal der specifikt opnås en reduktion på 55-65% inden 2030 jævnfør Landbrugsaftalen (oktober 2021).
3. Der skal planlægges og igangsættes en række handlinger, som kan præge kommunens borgere, virksomheder og institutioner til at tage ejerskab for den grønne omstilling og understøtte målsætningen for klimagasreduktionen.

Resultatet af ovenstående arbejde skal resultere i en klimahandlingsplan (DK2020-plan), som skal behandles politisk i Byrådet igennem en proces fra efteråret 2022 til foråret 2023. Deadline for aflevering af en politisk godkendt plan er 15. juni 2023, hvorefter den skal kvalitetsgodkendes af CONCITO og C40.

Anna-Marie Elmkær Chawastek deltager i fremlæggelsen.

Beslutning

Taget til efterretning.

Fraværende: Peter Muhl (A).

Bilag

Status og fremskrivning for MFK

Punkt 4: Ungeklimaråd i MFK

01.30.00-P20-6-22

Forventet sagsgang

KL

Anledning

I april 2021 tog Det Nationale Ungeklimaråd kontakt til Mariagerfjord Kommune med henblik på at få oprettet et lokalt Ungeklimaråd i kommunen. Det nationale Ungeklimaråd er etableret under Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet og har til formål at skabe nytænkning på klimaområdet og komme med input til ministeren.

Lokale ungeklimaråd er allerede etableret i flere kommuner, og Udvalget for Klima og Landdistrikter skal tage stilling til om der også skal oprettes et lokalt Ungeklimaråd i Mariagerfjord Kommune.

Indstilling

Direktøren for Teknik, Kultur og Klima indstiller til Udvalget for Klima og Landdistrikter:

1. At der etableres et Ungeklimaråd i Mariagerfjord Kommune

Sagsfremstilling

Et lokalt Ungeklimaråd fungerer som et rådgivende organ, der kan give lokalpolitikere anbefalinger indenfor klima- og bæredygtighedsdagsordenen ud fra de unges perspektiv. Dialogen til kommunen er forankret hos én nøgleperson, der formidler kontakt til andre relevante personer, udvalg eller råd. Et Ungeklimaråd kan derfor både komme med anbefalinger på konkrete emner, men Udvalg/Byråd kan også bede Ungeklimarådet om at komme med bud, anbefalinger eller løsninger til bestemte sager. Der forventes to årlige møder imellem Ungeklimarådet og Borgmester, Byråd - alternativt udvalg.

Fagenheden anbefaler at projektlederen for DK2020 indsatsen udpeges som kontaktperson for Ungeklimarådet.

Et Ungeklimaråd vil typisk bestå af 10-16 medlemmer i alderen 15-25. Det Nationale Ungeklimaråd anbefaler, at medlemmer udvælges, så der også sikres en bred diversitet. Medlemmerne sidder i to år ad gangen, maksimalt fire og skal være upartiske. Investeringen fra medlemmernes side er ca. 5 timer/uge.

Processen med etablering vil normalt foregå ved at der oprettes annoncer i lokalaviser, samt sættes opslag op på relevante skoler og uddannelsesinstitutioner, som de interesserede kan sende en kort motiveret ansøgning på baggrund af. Det vil være det Nationale Ungeklimaråd og samt én medarbejder fra kommunen, der iværksætter den proces. Derefter udvælges kandidater, rådet konstitueres, og vil forventeligt kort tid efter have et møde med Udvalg/Byråd/Borgmester, hvor der forventningsafstemmes.

Driften er simpel. Erfaringen fra de andre kommuner (fx. Aalborg, Frederikshavn, Sønderborg) er, at når først Ungeklimarådet er etableret, er de selvkørende. For Mariagerfjord Kommune vil der kun være bidrag i forhold til praktik omkring booking mødelokaler eller møder med Udvalg/Byråd/Borgmester samt mindre omkostninger, som kommunen skal bidrage med. Til gengæld vil kommunen kunne drage nytte af de unges stemme i politiske sager, til events eller give dem konkrete opgaver. Herunder allerede som høringpart i udviklingen af DK2020-planen.

Økonomi

Udover kommunens egen arbejdstid vil budgettet være ca 15.000 kr/årligt, hvilket kan dækkes af eksisterende budget.

Beslutning

Godkendt. Udvalget bemærker at rekrutteringen af medlemmer vil skulle ske via flere kilder end de anførte. Udvalget bemærker endvidere at aldersgrænsen ved de 25 år blot bør være vejledende.

Fraværende: Peter Muhl (A).

Punkt 5: Plan for ladeinfrastruktur i Mariagerfjord Kommune 2022

05.14.00-P21-1-20

Forventet sagsgang

KL, ØK, BY

Anledning

I medfør af regeringens klimalov fra 2020, skal udledningen af drivhusgasser være reduceret markant i 2030, og Danmark skal være et klimaneutralt samfund senest i 2050. For at nå i mål skal bl.a. transportsektoren omstilles, og der skal endnu flere elbiler ud på vejene. Mariagerfjord Kommune har udarbejdet Plan for ladeinfrastruktur Mariagerfjord Kommune 2022 til understøtning af dette arbejde.

Byrådet skal tage stilling til om Plan for ladeinfrastruktur Mariagerfjord Kommune 2022 kan godkendes.

Indstilling

Direktøren for Teknik, Kultur og Klima indstiller til Byrådet:

1. At Plan for ladeinfrastruktur Mariagerfjord Kommune 2022 godkendes
2. At Mariagerfjord Kommune starter arbejdet med udbud af 45 ladestandere iht. Plan for ladeinfrastruktur Mariagerfjord kommune 2022
3. At retningslinierne for udbuddet godkendes

Inddragelse

Strategi for elladestandere er blevet til i et samarbejde med Ejendomscentret og med inddragelse af Kultur og Fritid samt Natur og Miljø.

Sagsfremstilling

Baggrund

Den grønne omstilling i bilsalget tog for alvor fat i 2021 med mere end en fordobling af opladelige biler i forhold til 2020. Væksten i antallet af opladelige biler stiller krav til ladeinfrastrukturen. Det samme gør - hvis ikke i endnu større grad - kommunernes og regeringens arbejde med at reducere udledningen af drivhusgasser.

Mariagerfjord Kommune er på vej, men der skal gøres mere for klimaet. Med regeringens klimalov fra 2020 har vi fået en ambitiøs plan. Vi skal i 2030 have reduceret udledningen af drivhusgasser med 70 procent i forhold til 1990, og senest i 2050 opnå, at Danmark er et klimaneutralt samfund. For at nå dette mål, skal der sættes ind på flere fronter, og udbredelsen af elbiler er en af dem.

Visionen

Det er Mariagerfjord Kommunes vision, at der omkring Danmarks smukkeste fjord, skal være attraktivt at bo, leve og arbejde. Denne vision har sammen med nogle af fagområdets eksperter, haft stor betydning for den udarbejdede plan for ladeinfrastruktur og således i vurderingen af placering og typen af ladeinfrastruktur. I bilag ses "Plan for ladeinfrastruktur Mariagerfjord Kommune 2022" samt baggrundrapporten "Ladeinfrastruktur i Mariagerfjord Kommune 2022"

Ladeinfrastruktur i kommunen

Mariagerfjord Kommune må alene opsætte ladeinfrastruktur på kommunens egne arealer eller arealer som kommunen administrerer. Ved at gøre dem offentligt tilgængelige, kan Mariagerfjord Kommune sammen med markedet, som allerede er godt i gang med at udbygge ladeinfrastrukturen, understøtte og afhjælpe eventuelle geografiske huller i dækningen.

I Plan for ladeinfrastruktur Mariagerfjord Kommune 2022, planlægges for ladeinfrastruktur i nærområdet samt for ladeinfrastruktur, der skal servicere tilrejsende udefra, fx pendlere og turister. Ladeinfrastruktur for lange ture til rækkeviddeforlængelse af elbilerne, faciliteres primært af Vejdirektoratet efter tankstationsprincippet (lynladere), langs hovedvejnettet (statsvejene) og af markedet.

"Skal-opgaven":

I henhold til den såkaldte ladestanderbekendtgørelse fra 2020 er der krav om, at kommunen forbereder eller etablerer ladeinfrastruktur ved kommunens ejendomme. Kommunen skal fx ved eksisterende bygninger, som ikke er beboelsesejendomme, og hvor der er tilknyttet mere end 20 parkeringspladser, senest den 1. januar 2025 etablere mindst én ladestander.

En gennemgang af kommunens bygninger viser, at der iht. ladestanderbekendtgørelsen skal opstilles 32 ladestander.

"Kan-opgaven":

Kommunen kan som beskrevet i Plan for ladeinfrastruktur Mariagerfjord kommune 2022 gå ind og understøtte den grønne omstilling yderligere.

Beregninger viser at ca. 2 procent af kommunens borgere parkerer på offentlig vej. De er afhængige af ladeinfrastruktur i det offentlige rum. Ligeledes er der ca. 6 procent af kommunens borgere, som parkerer i nærheden af ejendommen, fx fællesparkering. De er afhængige af, at fx boligforeninger og grundejerforeninger bliver enige om at opstille ladeinfrastruktur på fællesparkeringspladserne, eller at kommunen går ind og dækker noget af behovet.

Udover kommunens borgere vil gæster også have et behov, som kommunen kan gå ind og understøtte. Her er tale om turister og pendlere, hvor kommunen har mulighed for at brande sig yderligere med god ladeinfrastruktur. Og med mere end 3000 sommerhuse på Østkysten og med næsten 39 procent af kommunens arbejdspladser, der varetages af indpendlere fra andre kommuner, er der potentiale for understøttelse af et behov.

Endelig kan kommunen med sin bilflåde gå ind og arbejde aktivt for den grønne omstilling. Ud over gevinsten på miljøområdet, er der også stort potentiale for besparelser for kommunen. En del af bilflåden skal udskiftes i 2023. I forbindelse med, at Byrådet har tiltrådt Partnerskabet for Grønne Indkøb ligger der allerede deri, at kommunen skal udarbejde en plan for CO2-neutral bilflåde inden 2025, hvorfor denne del af indkøbsmålene prioriteres med henblik på, at det kommende nye flåde-udbud kan omfattes heraf.

Plan for ladeinfrastruktur i Mariagerfjord Kommune:

Der tages afsæt i både "kan" og "skal" opgaven, og der planlægges således opsat i alt 45 ladestander i kommunen. En til af disse planlægges opsat som hurtiglader. Ligeledes sættes retningen for, at der i forbindelse med udarbejdelsen af

DK2020-planen indarbejdes og afsættes ressourcer til, at kommunen kan virke som "fødselshjælper" i forhold til private virksomheder, bolig-/andels-/ejer-foreninger samt turisterhvervet.

Opladningsformer

Der planlægges som nævnt for ladeinfrastruktur i nærområdet samt for ladeinfrastruktur, der skal servicere tilrejsende udefra, fx pendlere og turister. Ladeinfrastruktur for lange ture til rækkevideforlængelse af elbilerne, faciliteres primært af Vejdirektoratet efter tankstationsprincippet (lynladere) langs hovedvejnettet (statsvejene) og af markedet selv.

Der skelnes imellem tre typer af opladere: normal-, hurtig- og lynladere. Langt de fleste elbilister foretager opladning ved normalladere (destinationsladere), typisk ved boligen eller alternativt på arbejdspladsen samt ved ladestander på offentlige parkeringspladser.

Destinationsopladning ved normalladere er den mest skånsomme for bilens batteri, og som oftest også den billigste opladningsform. Desuden er det bekvemt at oplade elbilen, hvor den alligevel står parkeret i mange timer.

Der er meget stor prisforskel på etableringsomkostninger og dermed det kommercielle grundlag for forskellige ladetyper. Etableringsomkostningerne for hurtig- og især lynladere er meget høje og forudsætter et stort underlag. Til sammenligning koster en lynlader, hurtiglader og normallader henholdsvis i størrelsesordenen 650.000-750.000kr, 350.000-400.000kr og 10.000-75.000kr.

Ladestanderne i udrulningsplanen i "Plan for ladeinfrastruktur Mariagerfjord Kommune 2022" er baseret på normalladere som udgangspunkt og 1-2 hurtiglader ved Østkysten. Dette understøtter, at kommuner i udgangspunktet opsætter normalladere og overlader eventuel opsætning af hurtig- og lynladere til markedet og Vejdirektoratet.

Udbud/puljemidler

Som udgangspunkt er ladeinfrastruktur i Danmark hidtil blevet opstillet efter markedsvilkår. Med en ny lov har kommunen fået mulighed for at udbyde etablering og drift af den ladeinfrastruktur på kommunale arealer, som kommunen vil facilitere. Ladeoperatørerne er dog ikke nødvendigvis interesserede i at byde ind på alle de arealer, som kommunen udbyder.

Med nye lovregler kan kommunen i dag om nødvendigt yde et tilskud for at sikre, at der bliver etableret ladeinfrastruktur også på kommercielt mindre attraktive placeringer. For at kommunen må medfinansiere opstilling af offentligt tilgængelige ladestander, er det en forudsætning, at der forinden er gennemført et udbud, som har dokumenteret tilskudsbehovet.

Det kan ske, at kommunen vil skulle yde et tilskud til en del af de ladestander, som kommunen vil facilitere opsætning af. Da der endnu ikke er opnået erfaring med behovet for kommunal medfinansiering efter udbud, er det vanskeligt at vurdere et eventuelt tilskudsbehov.

Mariagerfjord Kommune har mulighed for, efter afholdt udbud, at søge en statslig pulje om støtte til medfinansiering af offentlig tilgængelig ladeinfrastruktur, såfremt det har vist sig nødvendigt med tilskud. Puljen er åben for ansøgninger frem til 31. oktober 2022, og kræver kommunal medfinansiering på 50 procent. Mariagerfjord Kommune har mulighed for at søge om støtte på op til ca. 1,4 mio. kr. fra denne pulje.

Som en del af udbuddet skal der sættes gang i selve udbudsprocessen med udarbejdelse af udbudsmateriale. Det kan forventes, at dette vil koste i størrelsesordenen 200.000 kr.

Retningslinier for udbuddet:

Tildelingskriterier og det nærmere indhold i udbuddet vil blive drøftet og endelig formuleret i samarbejde med rådgiver og med inddragelse af Indkøb. Der kan dog allerede nu peges på nogle forhold, som er umiddelbart hensigtsmæssige, og som der vil blive arbejdet videre med i processen. Det drejer sig blandt andet om:

- At der ønskes tilgængelige løsninger for slutbrugerne/borgerne, dels angående pris og let tilgængelig opladning. Sidstnævnte fx ved at stille krav om roaming, som der kendes fra mobilabonnementer.
- At der som udgangspunkt ønskes et differentieret udbud af ladeoperatører i kommunen, som skal være med til at sikre priskonkurrence til fordel for slutbrugerne/borgerne.
- At der ønskes større fokus på kvaliteten og funktionen af ladestanderne frem for fx en eventuel påbudt farve.
- At der ønskes mulighed for indhentning af data til løbende monitorering til fx registrering af belægningsgrad og eventuel nødvendig udvidelse af antallet af ladestanderne i de forskellige områder.

Tidsplan

Der forventes en udbudsproces, som tager ca. fire måneder. Med en forventet vedtaget plan for ladeinfrastruktur i Mariagerfjord Kommune ultimo maj, kan ansøgning om eventuelt nødvendige puljemidler således forventes ca. ultimo september. Udbudsprocessen består bl.a. i eventuel markedsdialog, udarbejdelse af udbudsmateriale, offentliggørelse, entreprenørernes tilbudsperiode mm. Tidsplanen er dog behæftet med en vis usikkerhed, da bekendtgørelse og vejledning omkring kommunernes udbuddet mv. endnu ikke er udsendt. Det er forudsat i tidsplanen, at der kan nøjes med et udbud, samt at udbuddet kan ske efter udbudsloven.

Økonomi

Det kan ske, at kommunen vil skulle yde et tilskud til en del af de ladestanderne, som kommunen vil facilitere opsætning af. Da der endnu ikke er opnået erfaring med behovet for kommunal medfinansiering efter udbud, er det vanskeligt at vurdere et eventuelt tilskudsbehov. Kommunen har mulighed for efter et afholdt udbud at søge en statslig pulje om støtte til medfinansiering af ladeinfrastruktur. Puljen er åben for ansøgninger i perioden 6. april til 31. oktober 2022. Puljen er på i alt 100 mio. kr. og forudsætter 50% kommunal medfinansiering. Mariagerfjord Kommune har mulighed for at søge om støtte på op til ca. 1,4 mio. kr. fra denne pulje, hvorfra der er løbende tildeling.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Fraværende: Peter Muhl (A).

Bilag

Plan_for_ladeinfrastruktur_Mariagerfjord_Kommune_2022

Baggrundsrapport_ladeinfrastruktur_i_Mariagerfjord_Kommune_2022

Punkt 6: Orienteringssager

00.01.00-G01-15-22

Forventet sagsgang

KL

Anledning

Generel orientering til udvalget.

Indstilling

Direktøren for Teknik, Kultur og Klima indstiller til Udvalget for Klima og Landdistrikter:

1. At orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Intet til orientering.

Fraværende: Peter Muhl (A).

Punkt 7: Eventuelt

00.01.00-G01-15-22

Beslutning

Intet.

Fraværende: Peter Muhl (A).

Punkt 8: Lukket:

85.02.02-G01-4-22

Mødet sluttede kl. 21.20